AVÂNT ȘI VIJELIE

(D-lui Comandor Romanescu Mihail)

VÂNĂTORUL AERIAN

Depe întins de pajişti, pe curbe de cristal,
Ţâşnind de jos, din pace, în tunet, către cer,
Impins de foc şi fulger, un vulture de fer,
In salt Prometeian, se urcă spre ideal :

A lumii desrobire, a golului regat...
Sorbind nemărginirea, să-i caute hotar,
Işi caţără scânteia prin aerul mai rar,
Din umbre 'n puf de nouri, spre haos nepătat.

Să-şi răstignească umbra, încinsă 'n curcubeu,
Pe pajişti opaline de bazme plutitoare...
Inăuntrul său, în leagăn de vis de semizeu,

Un gând îşi duce lancia de fulgere prin soare,
Pe aripa de pază, ce-i dete Dumnezeu,
Ce : vie„ sau sdrobită... va fi : nemuritoare !...

14 Mai 1935.

(D-lui General Jienescu Gh.)

CHEMAREA NORILOR

Lung zvonind în gol avionul, urcă dealu-i nevăzut,
Răsărind, din lumi de astăzi, către visul din trecut...
Smuls din fulger i-e puterea-i de domnie pe abis,
Și, din gol, răsare 'n fulger, spre alt gol pierind în vis.
Iar în el, un om, își mână dorul său, de zbor... și dus...
Din unirea-i cu mașina cercetând:... mereu... mai sus !...
Și viteza când te soarbe, năzuind să soarbă zarea,
Simți cum cerul te pătrunde... și... din nori, îi simți,
chemarea...

. . . . . .

In cer... pufoasele castele ale norilor rotunzi,
Te îndeamnă și te chiamă printre ele să te-nfunzi,
Să te urci, vrăjit, pe ele, într'un dor !... avânt nebun.
Să te pierzi în țări de bazme... cum în bazme doar se spun...
E atâta frumusețe !... Atât vis ! !... Atâta dor !...
Intr'un colț pierdut de lume, pe un vârf plutind de nor...
...Pe o vale, avântată pe marame de zăpadă,
Cum nici vis din visul Iernii, peste lumi nu las să cadă,
Să te duci... prin umbre albe, răsucite 'n umbre reci,

Prin prăpăstii plăsmuite ca un vis de lilieci,
Pe sub steiuri fioroase, ce spre tine se apleacă,
Peste goluri prăpăstioase, ce coboară 'n țară seacă,
Pe sub laturi mișcătoare, ce se umflă să înghită,
Printr'o strâmtă săritoare, printre nouri repezită...
Să te vâri, pe țărm de cline, ce plutesc pe mări albastre
Și 'n avânturi lungi... și line... să te sui spre țări de astre...
Să ajungi, în joc de curbe, peste pufu 'n gogoloaie,
Ce în mii de obrăjoare, vântul umflă și înmoaie...
Și... orbit !... năuc !... de prea mult vis de albe 'nvolburări,
Să străpungi un puf, cât casa !... și să fugi spre alte zări...
E atâta poezie !... și atât închipuire !...
Ce plutește peste lumi : în povești mlădiind adierea,
Visuri vii de fulgi de ceață, fără de perechi în fire!...
Lumea ?... jos... așterne, plată... umbra ei, și visu-i orb,
Prin spărturi, părând o pată, și un cuib uitat de corb...
Depărtate sunt câmpii,... căi,... orașe,... stricăciuni...
Presărate :... ici,... și colo,... de un dor,... de rugăciuni...
Totu-i liniște aicea... și măiastra zburătoare
Ce te duce 'n lumi albastre:... singura turburătoare...
Atât alb !... Atâta pace !... — stranie pace în mișcare,
Numai puf și al fior,... în armonioasă înbinare !...
E un vis ! Un vis de visuri ! !... Cum nici când în
lumi se spune :
Mândrul dans de forme albe înălțat în rugăciune !
Și s'ar crede că Divinul face vraja plutitoare,
Din blândețe pentru bunul, Fiul Său: iubitul Soare..

Vrând a-i odihni privirea, rîsflând de bunătate,
Văluind, pe rând, pe rânduri, lumea fiartă de păcate...

. . . . . .

Și se trece timpul vrăjii:... trebuie să te cobori !
In priviri îți lași... un suflet ! și pierdut... te pierzi în nori.
Răbufnind, în glonț, din vată, ca din vis căzând în goluri,
Lunecă spre cuib avionul, dintre nourii în stoluri,
Jos pe iarbă lin se lasă, din avântu-i lunecând,
Din écouri de turbine se oprește fremătând...
Pe pământ... se rupe vraja: omul mic... și mică zarea...
Dar din el: din om, din ceruri va zvoni mereu chemarea !...

8 Aprilie 1937 /
12 Aprilie 1938.

(Adj. Camenceanu la Goloviţa).

Motto:
Subt fulger de dreptate
Se mistuie'n pământ
Scântei înaripate
Ce spurcă cerul sfânt.

INCĂERARE IN CERURI

Trăgând săgeata-i neagră prin caerul de nori,
In zvon apocaliptic, cu moartea 'n măruntaie,
Avionul rus cu bombe vicleană cale taie
Prin farmecul de umbre trezite 'n foc de zori.

Pe zarea mării, case sclipesc în alb de viaţă
Și moartea se apropie pe aripi de păgân...
Dar iată 'n fulger trece, avânt fără stăpân,
Un șoim de fier și flăcări, pierind în dimineaţă.

Afost... și nu-i... prin ceruri e sus de tot acum.
Dușmanul simte moartea și drumul nu-și mai ține,
Impinge cale-întoarsă pe dâre lungi de fum.

Dar fulgere îl prind, căci vânătorul vine,
In flăcări încinzându-i al nimicirii drum,
Să ia din glia noastră, așa cum se cuvine !...

5 Noembrie 1941.

(Adj. Cordescu Răţi la Bolgrad).

Motto:

— „Când l-am văzut, bădie,
Cu burta'n zbor pe dos,
M'am aţinut să vie
Şi l-am plesnit vârtos !"

BĂDIA VÂNĂTORUL

Trec vulturi de metal şi tremură pământul
In vâlvătăi de schije la Ruşi pe aerodrom,
Căci zorile dreptăţii aprind ceresc pogrom
Şi bombardierii noştri trecut-au ca şi vântul.

Treizeci de viespi duşmane urcând roesc în caer
Dar dau de câini la stână, căci vine, orbitoare,
Cu fulgere, în ele, patrula protectoare
Şi se încinge ghem uriaş de luptă 'n aer...

Se prăbueşesc trei duşmani... ai noştrii pleacă 'n zare
Doar unul se mai bate cu toţi în zeci de dăţi,
Trăznind vreo şapte scorpii cam prea cutezătoare

Şi roiul cel păgân se mistuie 'n bucăţi,
Iar şoimul nostru pleacă, voios, din vânătoare
C'a doborât din roiul de „Rata" multe „răţi".

17 Noembrie 1941.

(Adj. Popescu Costică la Chilia-Nouă).

O RĂFUIALĂ SUS

Se lasă pe aripă, cu ciocul către pradă
Şi zarea, înclinată, aleargă 'n ochitor.
Trei bombardieri sunt prinşi în ochi de vânător
Ce 'n urlet de furtună pe dânşii va să cadă...

Un „Hurican" de pază la Dunăre prin cer,
Porneşte din patrulă ca fulgerul de spadă,
Dispare în adâncuri, ţâjneşte în grămadă,
Ţesând un bolşevic în fulgere de fer.

Din opt mitraliere, în grindină de jar,
Ţinteşte răzbunarea, din pasărea măiastră,
In vuet de turbină ţâşnind prin cerul rar

Şi cade jos un duşman ce spurcă zarea noastră,
Iar sus : privirea aspră, cu stele de amnar,
In zâmbet mulţumit, sticleşte prin fereastră.

20 Noembrie 1941.

(Adj. Rădulescu
la Ismail).

VÂNĂTOR ÎN BĂTĂLIE

Jăratic se aprinde în ochi de zburător :
Sunt mulţi duşmani în aer şi două Hurricane
Atacă stele roşii vopsite pe biplane
In iad de fulgerări şi zgomot de motor.

Trecând prin snopi de gloanţe, vârtejuri şi vedenii,
Din ochi aţine calea oricărui luptător
Ţinând în vârf de deget un foc nimicitor,
Incrucişând cu trăsnet dihănii, sumedenii.

A prins în foc un rus, s'a zvârcolit din stol,
Trăznind apoi un altul, aprinde alt pojar,
Stârnind viespar nebun şi cade, glonţ, în gol...

Găsind un bolşevic zburând lângă hotar
In flăcări îl dărâmă şi larg îi dă ocol,
Sorbind din ochi incendiul, de parcă bea nectar...

21 Noembrie 1941.

(Slt. Mec. Gomolea Matei
la Constanţa).

MATEI PATENT

Dinspre front e zvon de zbor
Şi pe bot de aeroplan,
Stă, urcat într'un picior,
Ofiţerul tehnician.

Inălţat, privind în zare
Peste deal şi văgăuni,
Cată, plin de îngrijare
Numărul de bărzăuni.

Vin, furtună, vânătorii,
Teafără întreaga bandă.
Dau din aripi : au victorii !
Jos porneşte sarabandă.

E primire triumfală...
Cu pisici, căţei şi trupă,
Adunarea generală
Şi o fierbere ca 'n supă.

Cercetare pe avioane :
Nici o gaură d'un Kraiţer !
Dar căzură la duşmane :
Unul sită, altul Şwaiţer.

Prin maşini trec mâini grăbite
Dela vârfuri la direcţie
Şi sunt uite pregătite
De răsboi şi de inspecţie.

Pe subt corturi e odihnă
Şi istorii de senzaţie...
Doar Matei e fără tihnă,
Intocmind o situaţie...

Scule, oameni şi hârtii,
Socoteli, bugii şi fire,
Trec prin mintea-i ca stafii,
Fugărite de gândire.

După muncă fără mâine,
El nu ştie, pe la cină,
Dece mirosă din pâine
A ulei şi a benzină...

Au plecat din nou avioane
Peste zări de vis şi foc,
Ascultate de n'au toane
Până nu se văd deloc.

Istovit, Matei se lasă,
Printre scule, în culcuş,
Dus de gânduri către casă
Intr'un somn de căţeluş.

Şi cu mâinile 'n pullower,
Se visează : pe ghivinturi,
Decorat cu „Şaiba Grower
De războiu, cu două şplinturi".

20 Noembrie 1941.

(Lt. Toma Lucian
la 100 km. în mare).

NĂBĂDAI ÎN LARGUL MĂRII

Peste plapuma de nori,
In zaveră de motoare
Ciolovecii zburători
Spre Constanța vin pe mare.
Dar e cale de osândă :
Vânători plecați la pândă
Țin fulgerul ferului
In torțile cerului.

Uite colo bombardieri !
Vânătorii sar furioși.
Insă Rușii, pișichieri,
Fug napoi în norii groși,
Urmăriți, cu gânduri sumbre,
De Români, ca niște umbre :
— Bau ! Sub nori. Și sus : Bau, bau !
Unde dracu să te iau ? ! —

Ies departe 'n larg de mare
Un Român și doi Germani
In pustiu fără de zare
Tăbărând peste dușmani.
Joc de fulger se aprinde
Hora morții se întinde
Și e soarta dracului
Pentru steaua macului !

Cad dușmani în fum de smoală
Și prin ei trăsnind Românul
Cu privirea în răscoală,
Incingând în foc păgânul,
L-a trimis să se boteze,
Cu blestem să cerceteze
In fundul abisului
Tainele „Vascrisului" !

24-29 Noembrie 1941.

*(Adj. Culcer
la Tulcea).*

PRIMA ISPRAVĂ

Mai jos, în puf de nouri, trec două mici gângănii...
Sunt Ruși de vânătoare, cu stelele pe planuri.
Iar sus, din gol albastru vin două Hurricanuri,
Crescând, ca 'n vis de spaimă, în iureș de dihănii.

Străfulgeră tăișul aripilor prin ceață,
Tăind comete lungi de umbre diafane
Și ochi tăioși trasează cu forță de ciocane
Cărarea nevăzută de moarte și de viață.

Un șoim e nou venit : e primul lui atac.
Lăsat să tragă primul, țintește mult și greu,
Tăind în patru ținta cu stelele de mac.

Iar când dușmanul cade, el urcă 'n curcubeu,
Și, dând prin cer o tumbă sucită în colac,
Voios arată burta în sus lui Dumnezeu.

1 Decembrie 1941.

*(Bâzu Cantacuzino
la Tulcea).*

SENTINELA CERULUI

Un glonț înaripat străfulgeră din soare,
Căzând la verticală, ca vulturul pe pradă,
Spre bombardierii ruși, ce n'au timp nici să-l vadă
Când grindina de foc țâșnește, zdrobitoare!

A lunecat în goluri prăpădul călător...
Acum revine, groaznic, tăind văpăi cu botul
Și 'n timp ce ținta crește spre el, tăcut, pilotul,
Cu capul între umeri clocește 'n ochitor.

E bine prins dușmanul! Un iad de fulger pleacă
Și cade bolșevicul prin fum în nouri groși
Și alt chibrit de trăznet de alt avion se freacă.

Așa se fac fărâme prin Deltă doi coloși
Și 'n pasărea-i măiastră, repune sabia 'n teacă
Un fiu al Țării, demn de neam și de strămoși!
2 Decembrie 1941.

(Cpt. Georgescu Emil)
(la Bugaz-Cetatea Albă)

COMANDĂ

Rup explozii trăznitoare
Din dușmani, la trecătoare,
Iar tunarii cioloveci
Mistuesc acest ghiveci,
Căci, trăgând în vânătoare
Nuntă cu tot sentimentul,
N'au văzut, venind din soare,
Mult mai jos, bombardamentul...

Iar la noi, urmând Limanul.
Urmăreau pe căpitanul
Cu grădină de șrapnele...
Dar habar n'avea de ele,
Neted, fără șovăeli,
Fulgerând prin cer cu soare
Cădrilat cu pufăeli
De lulea omorâtoare.

La sosire, jos, piloții
Vin spre căpitan cu toții:
„Ați văzut!" „V'au încadrat".
„Un covor au presărat!"
— Șeful, îi privește bine
Într'un zâmbet reținut:
„Cum trăgeau cu toți în mine?
Ia te uită! N'am știut." —

1 Aprilie 1942.

(Escadrila la Constanța)

Motto:
...„La volonté règne!
Et l'âme gouverne...".

SUFLETUL ESCADRILEI

Departe, cer albastru răsună de motoare
Prin vraja de lumină și umbre ireale,
Ce fac din nori castele și visuri ideale
Și fulgeră avioane, venind biruitoare...

Lumini sticlesc din ceruri, pe aripi, văi și mare:
Scântei în ochi de tânăr, din fulgere de zbor,
Sosesc în vijelie, domnind, zguduitor,
Pe suflet, vis și moarte, pe om și întâmplare.

Unite cu avionul, fantasticul lor joc
Ne duce 'n lumi renume și nouă mulțumire
Pe aripi susținute de mii de cai de foc...

Un suflet nevăzut, păzind, de jos, în fire,
Cu spadă de putere, prin ei își are loc,
Cu dragoste de țară, victorie și iubire.

4 Decembrie 1941.

(Un Hurrican)

Motto:
„Prea iubite căpitan,
Hurricanu-i Hurrican!
Dar, când mergeți la dușmani,
Ia mai luați și Hurricani!"
(In spiritul duhului
d-lui Păstorel Teodoreanu)

AVIONULUI MEU

„Te leagănă pe labe, sub cerul fără nor,
Adierea cea hoinară și tremuri în tăcere
Din aripi desfăcute să poarte prin mistere
Deviza vânătorii: „Doboară, sau dobor!"

Ca pasărea măiastră aștepți avânt de zbor,
Din opt mașini de trăznet, cu fulger și cu fiere
Dușmanul să-l sfâșii în dans de mitraliere...
Și simt cum mă pătrunde chemarea ta, cu dor.

Atâta m'ai servit, tăind văpăi prin vânturi,
Ducându-mă, furtună, prin foc din nevăzut,
Că'n suflet îmi trezești a fulgerelor cânturi!

Pândind spre zări ițești spre cer năsucul mut
Și când primesc din tine o lume de avânturi,
Imi ești atât de drag, c'aș vrea să te sărut!"

3 Aprilie 1942.

(Adj. Pomu)
în Deltă).

SĂGEATĂ NEVĂZUTĂ

Subt cer senin plutește albeață orbitoare;
Tăcut ocean de vată, cu valuri argintii
Și zumzet de motoare răsună din pustii,
Pulsând înăbușit din ceața călătoare...

Prin nori, în oarbe zile, își spintecă o cale
Un „Hurrican", împins de fulger și voință,
Luptând cu elemente învinse de știință,
Urcând cu foc și trăsnet în aripile sale...

Răsare peste ceață rechinul zburător
Și dând de trei avioane rusești, în patrulare,
In salt felin destinde atac fulgerător !

Un Rus, în flccări, cade, pierind în alba mare
Și ceilalți fug în nouri, cu fumuri de motor,
Iar pasăre măiastră se urcă'n sus spre soare...

10 Decembrie 1941.

(Mstr. Niculae Petre)
(la Constanța).

PROBLEMA TEHNICĂ

Subt avionul odihnind pe cric în silă
Desghiocat din învelișuri, lângă dungă,
Țin consiliu patronat de cheie lungă,
Ștemuială. Țipirig și cu Ciurcilă.

„Uitarăm sérvopompa... acum nu vrea s ăungă !"
„Ba nu !" — zice Ciurcilă — „e arcul prins de bilă !"
„Să știi că la locaș s'a richtuit din pilă !"
— Grăiește Ștemuială — „și este praf în pungă".

„La cale scoate fum... Și tremură piftie.
Beleaua-i prin sertar ! Auzi. Eu știu ce spun !"
— Le spune lungul Petre — „Lăsați din gălăgie !"

Rapid desface pompa, cu zor de căpcăun
Și toți rămân de ghiață... căci sare din cutie,
In bâzâit ironic, spre cer, un bărzăun !...

6 Aprilie 1942.

(Escadrila la Constanța)

ARIPI DE IAD ȘI ÎNGER

Norii și au aprins crenele pe cetatea zorilor
Și răsună văi de ceață 'n vijelie de motoare,
Însoțind săgeți cu aripi, ce, plutind cutezătoare,
Ici, colo, răsar în treacăt prin vâltoarea norilor.

Dedesubt încurcă Delta caracatiță de râuri :
Șirulețe șerpuinde, printre lacuri și zăpoare,
Printre sălcii, stuf și nuferi înstelați cu albă floare
Și se scurge Dunărea către marea fără frâuri.

Catifea de umbre trece, ca dantelă mișcătoare,
Peste harta cea cu viață de subt cerul cel cu bazme
Și lumini din altă lume, prin pădurea de fantazme,
Curg în gol, prin puf și umbre, în șivoi de praf de soare.

Patrularea i îndârjită, ca dușmanul să nu scape...
Trec în linie avioane, cerul tot grebland, atente,
Tresărind pe rând în aer, peste valuri transparente,
Legănate jucăușe ca rățuștele pe ape.

Iată : lângă nori, departe, răsărind avioane lungi,
Pe ascuns, cu gând de moarte, lunecând spre țara noastră...
Și patrula românească se repede 'n zări albastre,
Fulgerând în foc de soare printre nourii în dungi.

Cresc dihăniile dușmane în privirile aprinse...
Mii de cai de foc detună, năzuind să soarbă zarea,
Mâini se mișcă hotărâte și de fulger li-i cărarea.
Suflete se încordează, cu avânturi neînvinse...

Primul șoim se leagănă și țâșnește 'n adâncime,
Înșirând un fir de păsări pe cărarea răzbunării,
Sfâșiind, tăios, văzduhul, cu iuțeala cugetării,
Iar acum: cu foc de trăsnet se repede 'n dușmănime !

Snopi de stele căzătoare pe dușmani presară găuri,
Mitraliere inamice clănțăne ca tocătoare,
Dar furtuna cea de moarte a pornit, nimicitoare,
Și e roi, încăerare, urlet, foc și fum prin hăuri ..

O privire nemiloasă, iad de foc tăind năvalnic,
Rece 'n ochitor clocește, despicând cu grije țelul,
Grindină de gloanțe pleacă, sfărâmând cu fum oțelul
Și un șoim, ducând atacul, către cer se urcă falnic...

Alte fulgere sfâșie și vârtejul morții urlă.
E amestec de avioane, trec năluci, scântei și fum.
Cad dușmani cu duh de smoală, în neantul fără drum,
Moartea 'n flăcări îi încinge, hăulind prin gol din surlă

Un păgân plutește sus... și socoate că mai scapă...
Dar deodată ! Fără veste ; pârâit de tinichea !
Avionul se presară, ca stropit de bidinea,
Cu puzderie de găuri : Ici plesnește, colo crapă !

Ars de fulger, inamicul, zvârcolește laoparte.
Și, deodată : o vedenie fulgeră prin ochi în sus,
Năucește mitraliorii, urlă groaznic, și s'a dus...
Pân' să tragă după dânsul, șoimul nostru e departe.

Trec năluci, țâșnește fulger, ba e fum, ba e lumină.
Urlă cerul de motoare ! Se învârt pământ și cer..
Inamici se duc la vale, prinși în grindina de fer
Și zâmbește tuturora dimineața cea senină...

Intr'un ghem de curbe zboară, înșirând al morții joc,
Doi dușmani cu doi din șoimii însetați ca să sfâșie
Și explozia spulberă, ca 'n fărâme de hârtie,
Aripi mari cu stele roșii, într'un roi de dungi de foc.

Colo trăsnetul pornește, dintr'un salt de ciocârlie,
Fulgerând dihanie verde. Dincolo : e pe ciocnite...
In atac încrucișat... și din fiarele lovite,
Se desprind, căzând ușoare, pufuri mici de păpădie.

Sunt „salvați cu parașuta": „scoși din circulație".
Dintre ei, pe urmă, unul, comandant de regimente,
Declarând c'a vrut să vadă dacă turmele absente
Nu se pierd de bună voie, a făcut senzație.

Sus și jos e foc de moarte. Vai năvălitorilor !
Din uriașul ghem de lupte, cad dușmani, făclii aprinse
Și, stăpâne 'n cer și iaduri, se avântă, neînvinse,
Aripile românești, în nimburile zorilor.

Măturând prin cer, să facă ordine de bun Român,
S'a zbătut furios patrula, plictisind pe Dumnezeu.
Dar se iartă gălăgia și păcatul nu-i prea greu,
Căci acum s'a șters din ceruri pân' la ultimul păgân.

Și revine stolul nostru, lin, în zumzet de motor...
— Vreun moș va spune seara: „Rusul, azi, își ține clanța".—
In raportul Țării zice: „Nici o bombă la Constanța!"
România, mulțumită, le va spune zâmbitoare :

„Fii mei cu aripi mândre, să trăiți, îmi faceți glorie !"
Și, cu pasărea de bazme, legănat plutind în soare,
Vânători ducând cu fală aripa biruitoare,
Se întorc senini: spre casă... alte fapte... și victorie...

11 Decembrie 1941.

ACORDURI

ŞI

NUANŢE

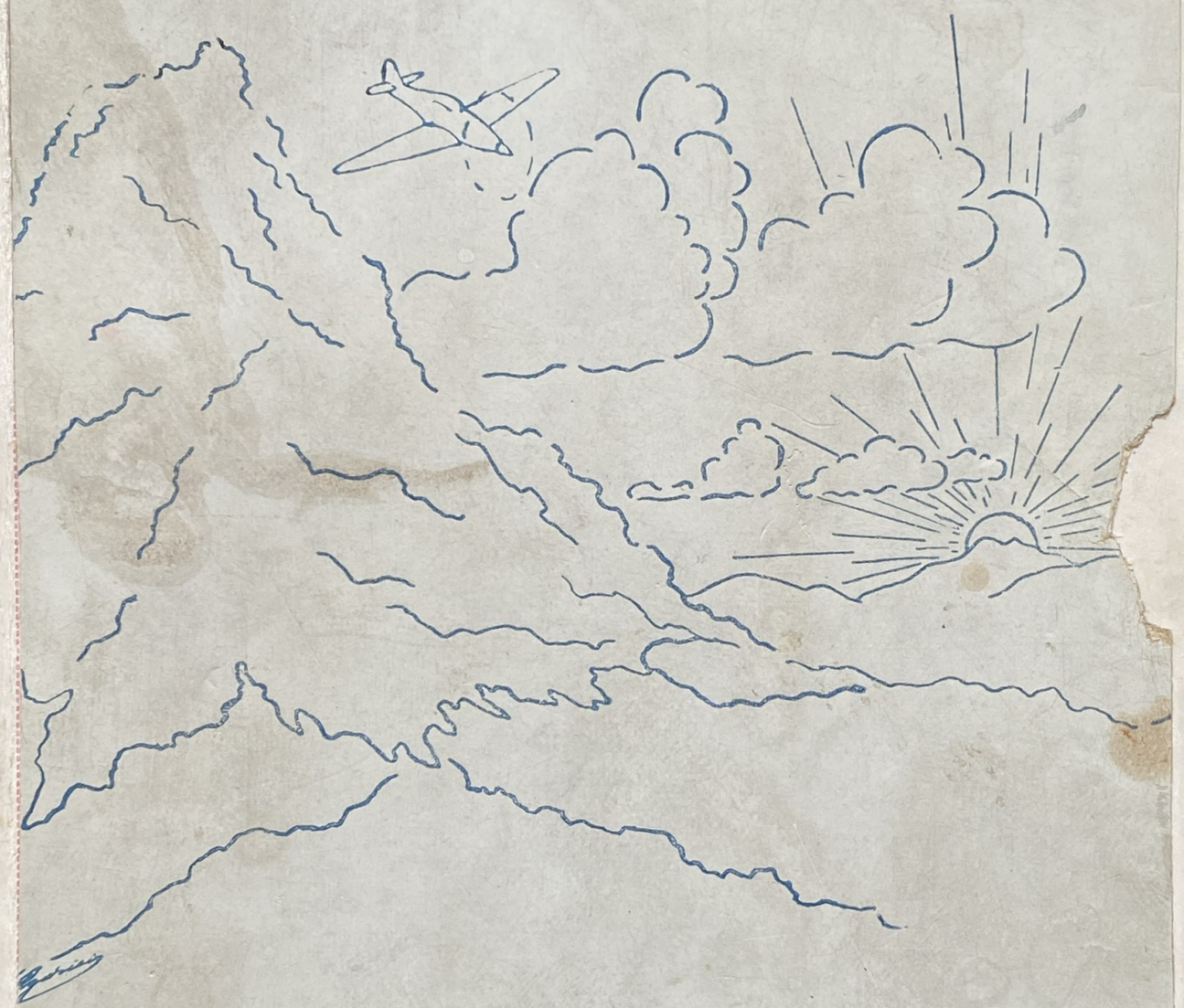

POEZII

DE

HORIA AGARICI

HORIA AGARICI

ACORDURI ŞI NUANŢE

POEZII

EDIŢIA I-a

1 9 4 2
«BUCOVINA» I. E. TOROUŢIU BUCUREŞTI